

6.2.2025

VN/2561/2025

ANSÖKNINGSANNONS MER ORGANISATIONSBASERAD MENTALVÅRDSHJÄLP MED LÅG TRÖSKEL

Allmän beskrivning av understödet

Tillgången till mentalvårdshjälp med låg tröskel förbättras i hela landet bland annat i samarbete med organisationer. Målet med det organisationsbaserade samtalsstödet är att erbjuda mentalvårdshjälp på en nivå som inte ingår i välfärdsområdenas organiseringsansvar. Statsunderstödet är avsett för organisationsbaserat bemötande som stöd för psykisk hälsa och för att öka denna verksamhet. Det är fråga om ett fysiskt möte, inte ett möte på elektroniska plattformar.

Helheten verkställer statsminister Petteri Orpos regeringsprogram och den nationella strategin för psykisk hälsa.

- *Arbetet för att genomföra åtgärderna i strategin för mental hälsa 2020–2030 fortsätter som en del av regeringens åtgärder för den mentala hälsan.*
- *Tillgången till lågtröskelverksamhet, bland annat ”drop in-tjänster” och chattar, och mentalvårdshjälp främjas i hela landet.*

Högst 2 miljoner euro finns tillgängligt för understöden under social- och hälsovårdsministeriets moment 33.03.39 för utveckling av servicestrukturen.

Ur anslaget kan statsunderstöd beviljas för högst cirka 2 år långa statsunderstödsprojekt för mentalvårdshjälp enligt verksamhetsmodellen med låg tröskel. Finansieringen beviljas till fullt belopp utan självriskandel. Understödet ska användas under projektiden senast den 30 juni 2027. För slutrapporteringen efter projektiden (cirka 2 månader) får understödet användas för separat fastställda rapporteringskostnader.

Ansökningstiden börjar den 6 februari 2025 och går ut den 6 mars 2025 kl. 16.15. Ansökningar som inkommit efter att ansökningstiden gått ut behandlas inte.

Beslutet om vilka som får understöd fattas så snart som möjligt under våren 2025. De sökande meddelas skriftligen om beslutet.

På understödet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

Understödssökande

- Understödet är avsett för organisationer och föreningar.
- Understöd kan sökas av en grupp/ett konsortium där den huvudsakliga sökanden är en organisation eller en förening.
- Den sökande ska ha strukturer såsom lokaler och kompetens att öka mängden mentalvårdshjälp med låg tröskel.

6.2.2025

VN/2561/2025

- Den sökandes primära verksamhet anknyter till mentalvårdsarbetet.
- Den sökande samarbetar med aktörerna i välfärdsområdets servicesystem.
- Fördelen är att den sökande också har kompetens i missbruks- och beroendefrågor.
- Fördelen är att den sökande har befintliga nätverk och samarbetar med olika aktörer i området.
- Den sökandes verksamhet gäller personer i olika åldrar och inte bara en viss åldersgrupp.

Syftet med understödet och mentalvårdshjälp med låg tröskel

Syftet med understödet är att öka lättillgänglig och för alla öppen mentalvårds- och stödverksamhet med låg tröskel, där man kan ge t.ex. samtalsstöd, råd och servicehandledning. Syftet med understödet är också att stärka kamratstödet och kamratverksamheten.

Med låg tröskel avses i detta sammanhang lättillgängligt samtalsstöd utan tidsbokning. Hjälpens har anpassats efter målgruppernas behov. Verksamhetens öppettider har kunnat förlängas och utvidgas till allmänna semestertider till exempel på sommaren, kvällar eller veckoslut. Tröskeln för att utträtta ärenden har sänkts på en lättillgänglig plats och det är också möjligt att utträtta ärenden anonymt i verksamheten. I verksamheten med låg tröskel strävar man i allmänhet efter att minska byråkratin eller så får man hjälp och stöd med den (t.ex. för att fylla i blanketter). I verksamheten är det möjligt att få hjälp i mentalvårds-, missbruks- och beroendefrågor, vid vardagliga problem samt i situationer där man är orolig för en närstående person. I verksamheten kan man hjälpa klienten att få information om mentalvårds-, missbrukar- och beroendetjänsterna i området samt praktisk hjälp och hänvisning till andra tjänster i området. Mentalvårdshjälp med låg tröskel behöver inte vara öppen varje dag eller hela dagen, men tidtabellen ska vara tydlig och man ska inte avvika från den utan mycket grundad anledning.

Den psykiska hälsan påverkas också av huruvida personen har mat, hem och trygghet. Stöd och handledning ska också ges för dessa teman. Utöver välfärdsområdet är det bra att samarbeta med olika aktörer i området till exempel i fråga om mathjälp, boende och skyddshemsverksamhet/förebyggande av våld i nära relationer.

I denna helhet omfattar verksamheten med låg tröskel inte öppen dagverksamhet eller möten på elektroniska plattformar e.d. Utvecklingsobjektet kan dock också vara mobilt och uppsökande arbete som har bättre förutsättningar att nå målgrupper i sårbar ställning. Verksamheten ska främja likabehandling och vara icke-diskriminerande för alla som söker sig till verksamheten.

Ansökan om understöd

Ansökan om understödet görs med en ansökningsblankett och dessutom ska sökanden lämna in en uppskattning av kostnaderna för verksamheten. Till ansökan ska också fogas en plan för den verksamhet som ska genomföras med hjälp av understödet. Planen får vara högst 20 sidor lång. Ansökan jämte nödvändiga bilagor ska skickas med referensen VN/2561/2025 till registratörskontoret på adressen kirjaamo.stm(at)gov.fi.

Om avsikten är att förmedla understödet vidare till en annan organisation (överföringsmottagare), ska förutom sökanden även alla överföringsmottagare som deltar i projektet anges i ansökan och separata budgetar.

6.2.2025

VN/2561/2025

Syftet med understödet

Understöd kan beviljas för projekt vars projektplaner omfattar följande:

- Projektet genomför bemötande mentalvårdshjälp, rådgivning och stöd där stödgivaren och stödmottagaren är fysiskt närvarande.
- Projektets målgrupp är människor som behöver hjälp och deras närstående.
- Den sökande organisationen har redan tidigare genomfört mentalvårdsstöd med låg tröskel som utvidgas med detta understöd.
- I verksamheten är det möjligt att fysiskt möta personer som behöver hjälp eller stöd utan tidsbokning och anonymt.
- Verksamhet ordnas också utanför den offentliga betjäningstiden till exempel på kvällar, veckoslut och/eller under sommarlov.
- I verksamheten ges handledning och rådgivning om tjänster gällande missbruks- och beroendefrågor, boende, mathjälp och utkomst.
- Erfarenhetsexpertis är en del av projektets verksamhet. Till projektet hänförs också erfarenhetsexperternas arvoden.
- Projektet samarbetar med välfärdsområdets servicesystem.
- Hjälpn med låg tröskel är icke-diskriminerande och jämlik.
- Arbetstagarna ges handledning i sitt arbete.
- Projektaktörerna har kompetens inom projektförvaltning.
- I projektet kan man utveckla det mobila arbetet med svåråtkomliga målgrupper, men det är inte en förutsättning.

Bedömning av ansökningar

Understöden baserar sig på prövning. Bedömningen av ansökningar och den inbördes jämförelsen av ansökningarna grundar sig på en helhetsbedömning där projektplanen, budgetinnehållet samt andra bilagor beaktas. Projektet ska genomföra de omständigheter som krävs i ansökningsannonsen. Särskild uppmärksamhet kommer att fästas vid hur ökningen av den bemötande mentalvårdshjälpn genomförs och hur målgruppen nås.

Kriterierna är följande:

- Projektet som helhet
- Beskrivning av nuläget
- Målgrupp
- Verksamhetsmodell
- Samarbete och verksamhetsmiljö
- Genomförande av kommunikationen
- Delaktighet
- Utvärdering av verksamheten
- Riskbedömning och riskhantering
- Kompetens
- Tillräckliga resurser

6.2.2025

VN/2561/2025

Bedömningskriterierna beskrivs i detalj i en separat bilaga.

Allmänna förutsättningar enligt statsunderstödslagen

Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja understöd endast om de allmänna förutsättningarna för beviljande av understöd enligt statsunderstödslagen uppfylls. Ministeriet beaktar de allmänna förutsättningarna också vid beslut om understödets belopp.

Allmänna förutsättningar för beviljande av statsunderstöd är (7 § 1 mom. i statsunderstödslagen)

- det ändamål för vilket statsunderstöd söks är samhälleligt godtagbart
- beviljandet av understöd är motiverat med avseende på de mål som ställts upp för användningen av statsunderstödet
- beviljandet av statsunderstöd är nödvändigt när man beaktar annat offentligt stöd som den sökande erhållit samt arten och omfattningen av projektet eller verksamheten
- beviljandet av statsunderstöd bedöms inte orsaka mer än ringa snedvridning av konkurrensen och verksamheten på marknaden.

Hinder för beviljande av understöd

- Ministeriet avslår ansökan om sökanden på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att ge ministeriet uppgifter för tillsynen över användningen av tidigare beviljade understöd.
- Ansökan avslås om den lämnas in efter utsatt tid.

Övriga villkor för användning av understödet

- Understödet får enbart användas för det ändamål som det har beviljats för.
- Ministeriets understöd kan täcka högst den andel av de godtagbara kostnaderna för verksamheten eller projektet som anges i denna utlysning och som fastställts i understödsbeslutet. Understödet får inte heller tillsammans med andra offentliga stöd överstiga beloppet av de godtagbara kostnaderna. De godtagbara utgifterna definieras i understödsbeslutet och dess bilagor.
- Som godtagbara kostnader räknas förvaltningskostnader, personalkostnader, rese- och inkvarteringskostnader samt andra ovan nämnda kostnader som är nödvändiga för att uppnå det fastställda målet, såsom arvoden till erfarenhetsexperter och tolkningskostnader.
- Understödstagaren ska ha sin ekonomi och förvaltning ordnad på behörigt sätt.
- En redogörelse för hur understödet har använts ska lämnas in senast det datum som anges i beslutet.
- Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att i samband med utbetalningen av statsunderstöd och övervakningen av användningen utföra nödvändiga granskningar av understödstagarens ekonomi och verksamhet (16 § i statsunderstödslagen).

6.2.2025

VN/2561/2025

- Mottagaren av understödet ska utreda sin eventuella skyldighet att iaktta upphandlingslagstiftningen och beakta den i sin verksamhet. Även en mottagare som inte hör till staten, kommunerna eller församlingarna kan vara skyldig att konkurrensutsätta sina upphandlingar enligt förfarandena i upphandlingslagen.
- Om understödstagaren uppfyller kännetecknen för en offentligrättslig inrättning (till exempel om över hälften av finansieringen är offentlig), ska understödstagaren iaktta upphandlingslagen i all upphandling.
- Om understödstagaren får understöd för en specifik upphandling till över 50 procent av upphandlingens värde, ska understödstagaren iaktta upphandlingslagen i den upphandlingen.

(Lagen om offentlig upphandling och koncession 1397/2016).

Rapportering av projektets framskridande, resultaten och användningen av understödet

Under projektperioden rapporteras projektets framskridande och resultat regelbundet i projektportföljen. Anvisningar om detta ges efter att understödet beviljats. Projektaktörerna får också annan information och stöd för genomförandet av projektet.

Ytterligare information

Soile Ridanpää, specialsakkunnig, SHM, 029 516 3506, fornamn.efternamn@gov.fi
Saara Rapeli, projektchef, THL, 029 524 7102, fornamn.efternamn@thl.fi

Allmänt om statsunderstöd: <https://stm.fi/sv/statsunderstod-ansokan-anvandning-och-tillsyn>